

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.III.818/2010/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2011. év január hó 18. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A zaklatás vétsége miatt A.J. ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt és védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szekszárdi Városi Bíróság 32.B.108/2009/21. számú ítéletét és a Tolna Megyei Bíróság 2.Bf.6/2010/8. számú végzését hatályában fenntartja.

Ezen végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A.J. terheltet a Szekszárdi Városi Bíróság a 2009. november 24-én kelt 32.B.108/2009/21. számú ítéletével bűnösnek mondta ki zaklatás vétségében, és ezért őt 2 évre próbára bocsátotta.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a következő.

A nő, gyermekes családi állapotú terhelt és munkahelyi titkárnője, Sz.Á. között 2007 nyarától kezdődően szoros érzelmi kapcsolat alakult ki, ám a sértett ezt 2007 decemberében megszakította, és ennek következményeként 2008 áprilisában munkaviszonyát is megszüntette.

A terhelt ebbe nem volt hajlandó belenyugodni, ezért a kapcsolat helyreállítása érdekében az A. Gazdasági Tanácsadó Zrt-n keresztül rendkívül előnyös állásajánlatot tett a sértettnek, aki - nem tudván, hogy az ajánlat mögött a terhelt áll - a munkaszerződést 2008. május 27-én aláírta.

Ezt követően a terhelt a szerződés munkaadóra vonatkozó, üresen hagyott részét az érdekeltségi körébe tartozó T. Kft. adataival sajátkezűleg kitöltötte, így ismét közeli munkakapcsolatba kerültek egymással.

A terhelt és a sértett közötti viszony azonban 2008. június végére olyannyira megromlott, hogy a sértett 2008. július 10. napjával a munkáját sem látta el, mivel táppénzes állományba került.

2008. július 10. napján a terhelt rövid időn belül hat alkalommal is felhívta telefonon a sértettet és trágár, sértő, egyúttal fenyegető kijelentéseket tett a magánéletére vonatkozóan. Kilátásba helyezte, hogy a sértett által - a korábbi élettársával együtt - a fészekrakó program keretében igényelt és felvett hitel összegében történő visszafizetésére fogja kényszeríteni.

Ezen túlmenően 2008. június és július hónapokban a sértett mobiltelefonjára zaklató, fenyegető tartalmú üzeneteket küldött.

A sértett 2008. július 24-én a rendőrségen tett tanúvallomása alkalmával joghatályos magánindítványt terjesztett elő a terhelt által elkövetett zaklatás vétsége miatt.

Az ítélet ellen az ügyész A.J. terhére, pénzbüntetés kiszabása végett, míg a terhelt és védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A kétirányú fellebbezés során eljáró Tolna Megyei Bíróság a 2010. május 13-án jogerős 2.Bf.6/2010/8. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A tényállást kiegészítette azzal, hogy a terhelt 2008. július 10. és július 24-e között több mint hetven alkalommal kezdeményezett hívást a sértett felé, valamint június 16. és július 24. közötti időben összesen 23 sms-t küldött a telefonjára.

A jogerős határozatokkal szemben a terhelt és védője, a Be. 416.§ (1) bekezdés a) és c) pontjára hivatkozással nyújtott be felülvizsgálati indítványt, amelyben elsődlegesen az ítéletek hatályon kívül helyezésével egyidejűleg az eljárás megszüntetését, másodlagosan az ítéletek megváltoztatását és törvénynek megfelelő határozat hozatalát indítványozta.

A felülvizsgálati indítvány szerint az elsőfokú bíróság a Be. 373.§ (1) bekezdés I/c) pontjába ütköző eljárási szabálysértést követett el, mivel törvényes vád hiányában járt el. A vádirat ugyanis nem tartalmazza azokat a konkrét tényeket, illetve azon cselekmények részletes leírását, amelyekből az adott bűncselekmény célzata és elkövetési magatartása megállapítható lenne. Sételmezi, hogy ezt a tényt a másodfokú bíróság sem észlelte, holott ennek felismerése az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhette volna.

Ezen túlmenően az indítvány kifogásolja, hogy az elsőfokú bíróság a büntető anyagi jogszabályok megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét a zaklatás vétségében annál is inkább, mivel azt a saját maga által rögzített tényállás alapján sem tehette volna meg.

A tényállásban ugyanis nem szerepel azoknak a beszélgetéseknek és az elküldött üzeneteknek a tartalma, amelyekből az elkövető céljára, a sértett háborgatására, és az akarata ellenére történő kapcsolatfelvételre, illetve a sértett életébe való önkényes beavatkozásra lehetne következtetni.

A felülvizsgálati indítvány végső soron az ítélet megalapozatlanságát is sételmezi, elsősorban a tényállás felderítetlenségére és iratellenes megállapításaira hivatkozással. Indokai szerint az alapügyben eljáró bíróságok oly mértékben nem állapítottak meg tényállást, hogy annak alapján még abban a kérdésben sem lehet állást foglalni, hogy a terhelt követett-e el bűncselekményt vagy sem.

Az indítvány szerint a célzat a terhelt és a sértett közötti munka és személyes kapcsolata rendezése volt, amelyet maga az eredmény, az általuk később írásban rögzített megállapodás igazolt, sőt az is megállapítható, hogy a telefonhívások nem voltak Sz.Á. ellenére.

A Legfőbb Ügyészség a BF.244/2010. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben pedig alaptalannak tartva a megtámadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

A felülvizsgálat ugyanis olyan rendkívüli jogorvoslat, amely kizárólag a Be. 416.§ (1) bekezdésében felsorolt okok esetében vehető igénybe. A felülvizsgálat során a Be. 423.§ (1) bekezdése szerint a bíróság jogerős határozatában megállapított tényállás az irányadó, így az felülvizsgálati indítvánnyal sem közvetlenül, sem közvetve nem támadható. A felülvizsgálati indítvány viszont kifejezetten a tényállás hiányosságait, az sms-ek és a telefonbeszélgetések tartalmi ismertetésének elmaradását sételmezi azzal, hogy az az ítélet megalapozatlanságát eredményezte.

Az indítvány ezzel kapcsolatos és fentebb részletezett hivatkozásai azonban felülvizsgálat alapját nem képezhetik.

Ugyanezen okból nem vehető figyelembe a 2008. szeptember 22-én a terhelt és a sértett között született „közös nyilatkozat” tartalma, mivel az sem a vád, sem a tényállás részét nem képezte, ugyanis az az elkövetési időn kívüli esemény eredménye volt. A felülvizsgálati indítványban felvetett jogkérdések kizárólag a jogerős határozatban rögzített tények alapján válaszolhatóak meg. A tényálláson kívüli történésekre alapított felülvizsgálati indítványt a már idézett Be. 423.§ (1) bekezdés első mondata egyértelműen kizárja.

A jogerős határozatban megállapított tényállás téves volta, esetlegesen megalapozatlanságot eredményező felderítetlensége vagy iratellenessége felülvizsgálatot megalapozó okként nem vehető figyelembe. (BH 1995. 149.sz.)

A felülvizsgálati indítvány a továbbiakban a Be. 416.§ (1) bekezdés c) pontjára hivatkozással, a Be. 373.§ I/c) pontja szerinti abszolút hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértésként jelölte meg, hogy a bíróság törvényes vád hiányában járt el.

Ez az érvelés alaptalan, ugyanis az ügyészség által benyújtott vádirat - amelynek formai legitimációját a védő sem vitatta - minden tekintetben megfelel a Be. 2.§ (2) bekezdésében írt tartalmi követelményeknek.

A vád tárgya a Be. 2.§ (2) bekezdésében írtak szerint az indítványban meghatározott személy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye.

A vád tárgyává tett cselekmény körülírása pedig akkor pontos, ha a meghatározott személy ellen emelt vádban ismertetett történeti tényállás hiánytalanul tartalmazza a vád szerinti minősítésben megjelölt bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő konkrét tényeket.

Ebből azonban nem következik, hogy követelmény lenne a történeti tényállás minden részletre kiterjedő, aprólékos rögzítése, ugyanis törvényes a vád, ha a cselekmény leglényegesebb tényeinek rögzítése oly módon történt meg, hogy abból a vád tárgyává tett bűncselekmény tárgyi és alanyi ismérvei egyértelműen felismerhetők, ennél fogva anyagi jogi következtetések levonására alkalmasak.

Mivel az ügyészség által benyújtott vádirat ezen igényeknek maradéktalanul megfelelt, az alapügyben eljáró bíróságok nem sértettek törvényt akkor, amikor a vádiratot a bírósági eljárás

alapjául elfogadták, a bizonyítási eljárást lefolytatták és ügydöntő határozatot hoztak.

Alaptalan a felülvizsgálati indítvány azon hivatkozása is, miszerint az elsőfokú bíróság a tényállást oly mértékben hiányosan állapította meg, hogy annak alapján az ügy érdekében, a bűnösség kérdésében nem lehet állást foglalni.

A Btk. 175/A.§ (1) bekezdése szerinti bűncselekményt az követi el, aki abból a célból, hogy mást megfélemlítsen, vagy más magánéletébe, illetőleg mindennapi életvitelébe önkényesen beavatkozzon, rendszeresen vagy tartósan mást háborgat, így különösen mással, annak akarata ellenére telekommunikációs eszköz útján vagy személyesen rendszeresen kapcsolatot teremteni törekszik.

Az irányadó tényállásból egyértelműen megállapítható, hogy a terhelt célja a sértett magánéletébe, mindennapi életvitelébe történő önkényes beavatkozás volt, amelynek megvalósítása érdekében rendszeresen telefonhívásokat kezdeményezett és üzeneteket küldözgetett.

Az ítéleti tényállás ugyanis rögzítette, hogy

- a sértett a korábbi munkahelyén munkaviszonyát azért szüntette meg, hogy a terhelt közeledését elhárítsa,
- a terhelt fondorlatos módon elérte, hogy a sértett - akarata ellenére - ismét munkatársi viszonyba kerüljön vele,
- ezt követően a terhelt zaklató magatartása miatt a kapcsolat tovább romlott, és ennek következtében a sértett táppénzes állományba került,
- ezek után 2010. július 10-én a terhelt hat alkalommal kezdeményezett hívást és számos esetben telefonhívásokkal és üzenetek küldésével háborgatta, valamint azt is, hogy
- 2008. július 10. és 24. között a terhelt 70 hívást kezdeményezett és június 16. és július 24. között 23 sms-t küldött.

A terhelt ezzel a magatartásával kétségtelenül megvalósította a Btk. 175/A.§ (1) bekezdésében írt zaklatás vétségét.

A felülvizsgálati indítványban írtakkal szemben, a bűncselekmény megvalósulásának nem feltétele a telefonbeszélgetések vagy sms-ek tartalmi ismerete, így annak tényállásban történő rögzítése is szükségtelen.

A bűncselekmény elkövetési magatartása ugyanis a háborgatás. Aki háborgat, az mást a nyugalmaiban zavarja meg a rendszeres vagy tartós, tolakodó, zaklató kapcsolatteremtő magatartásával. Ebből a szempontból viszont érdektelen a magatartás irányultsága, annak

pozitív vagy negatív hangvétele, sőt az sem szükséges a tényállásszerű magatartás megállapításához, hogy azok tartalmáról a sértett egyáltalán tudomást szerezzen. A telefonhívások fogadása, vagy az üzenetek elolvasása nélkül is megvalósul a bűncselekmény, ha a kapcsolatfelvételre irányuló magatartás a sértett életébe történő rendszeres és önkényes beavatkozás célzatával történik.

Jelen ügyben az irányadó tényállás szerint a terhelt rendszeresen, vagyis bizonyos időközönként ismétlődő magatartásával a sértett jogait és érdekeit figyelmen kívül hagyva, azt semmibe véve, saját belátása szerint, önkényesen törekedett a korábbi és többször is megszakadt személyes kapcsolat helyreállítására.

Erre figyelemmel helyesen járt el a bíróság, amikor ítéletében mellőzte a telefonhívások és üzenetek tartalmi ismertetését, ugyanis abból sem a bűnösségre, sem tényállásszerű magatartásra nem vonható semmiféle következtetés.

A felülvizsgálati indítvány abból a tényből, hogy a sértett fogadta a terhelt telefonhívásait, sőt hosszas beszélgetést is folytatott, arra a megállapításra jutott, hogy a hívások és üzenetek küldése nem volt a sértett akarata ellenére.

Ez azonban téves, hiszen a telefonhívások fogadása, illetve a kezdeményezett párbeszéd fenntartása önmagában még nem zárja ki a zaklatás megállapítását. A terhelt és a sértett közötti tartós, anyagi és munkajogi kötelezettségekkel járó munkaviszony léte ugyanis a sértett számára nem tette lehetővé a kölcsönös kommunikáció teljes és egyoldalú megszüntetését.

Ennek megfelelően az alapügyben eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül állapították meg a terhelt bűnösségét zaklatás vétségében, így - minthogy a cselekmény jogi minősítése is törvényes - az alkalmazott intézkedés nemének és mértékének felülvizsgálata kizárt.

A Legfelsőbb Bíróság a Be. 423.§-ának (5) bekezdése alapján, a Be. 416.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti felülvizsgálatot elvégezve nem észlelt abszolút hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést sem, ezért a részben törvényben kizárt, részben alaptalan felülvizsgálati indítványra figyelemmel a megtámadott határozatokat a Be. 426.§-a alapján hatályában fenntartotta.

A fellebbezés és a felülvizsgálat, valamint az indítvány megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3.§-ának (4) bekezdésén, illetve a 416.§ (4) bekezdésének b) pontján, továbbá a 418.§ (3) bekezdésén és a 421.§-ának (2) és (3) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2011. január 18.

Dr. Akác Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró.

A kiadmány hitelül:

írnok
MV